

فهرست مطالب

- ۲۱.....پیشگفتار مؤسسه دارالعرفان
- ۲۳.....پیشگفتار مؤلف
- ۲۵ . ۱ . رابطه تعالیم الهی با کمال انسان.....
- ۲۶..... دور شدن از کمال انسانی
- ۲۷..... تقابل نور و ظلمت در وجود انسان
- ۲۸..... انسان کامل ظرف و حامل معارف الهی
- ۳۱..... آفرینش هستی، برای انسان کامل
- ۳۲..... وجود انسان کامل، معیار ارزش بخشی مکان‌ها
- ۳۷..... رشد علمی سید مرتضی و سید رضی در سایه شاگرد انسان کامل
- ۳۸..... چهار عنصر گرانبهای شخصیت
- ۴۰..... لقای الهی، پاداش حفاظت از عناصر چهارگانه
- ۴۲..... آفات عناصر گرانبها

- ۴۷..... ۲ . «عقل» گرانبهاترین عنصر

- ۴۷.....رسول اکرم ﷺ، معلم تمام انسان‌ها
- ۴۹.....ارزش نهادن به گفتار پیامبر ﷺ
- ۵۱.....«عقل»، والاترین عنصر شخصیت انسان
- ۵۱.....تفاوت عقل با مهارت و علم
- ۵۲.....اهمیت «عقل» از منظر روایات
- ۵۳.....تفاوت عقل ذاتی با اکتسابی
- ۵۳.....تبلور عقل ملکوتی در شخصیت مقدّس اردبیلی
- ۵۴.....معیار انسان «عقل» از دیدگاه بهلول
- ۵۵.....کسب عقل ملکوتی با عمل به فرامین اهل بیت ﷺ
- ۵۶.....عقل، حجت باطنی پروردگار
- ۵۷.....«چشم» و «گوش» ابزار ادراک عقل
- ۵۷.....دستور به تعقل در رفتارهای زنیور
- ۶۰.....هجوم ناملازمات روزگار بر عاقلان
- ۶۲.....غضب، نابودکننده عناصر شخصیت
- ۶۵.....۳. «عقل» خورشیدی تابان
- ۶۵.....سه خورشید تابناک خلقت
- ۶۶.....۱. «آفتاب» خورشید اول
- ۶۷.....۲. «عقل» خورشید دوم
- ۶۷.....فقدان عقل، عامل عدم شرارت حیوانات
- ۶۸.....گریز حضرت عیسی ﷺ از انسان‌های جاهل
- ۶۹.....جدایی حق از باطل در پرتو تابش عنصر عقل
- ۷۱.....موانع تابش عنصر عقل

- ۳ . «پیامبران» خورشید سوم..... ۷۱
- هدایت انسان‌ها در سایه انوار انبیا، اهل بیت علیهم‌السلام و قرآن کریم..... ۷۳
- خدمت به قرآن، مایه نجات انسان‌ها..... ۷۴
- عقل، یکی از موازین سه‌گانه علم اخلاق..... ۷۵
- اصول مهم علم اخلاق برای تربیت انسان..... ۷۶
- حقیقت حکمت و راه به دست آوردن آن..... ۷۷
- همسویی حکمت با قوه عاقله..... ۷۸
- ۴ . تزیین عقل با انوار حکمت الهی..... ۸۱
- اصول بنیادی نهاد انسان..... ۸۲
- راه‌های کنترل عقل، شهوت و غضب در وجود انسان..... ۸۲
- نعمت بودن اصول بنیادی برای انسان..... ۸۳
- تغذیه عقل با حکمت الهی..... ۸۳
- حکومت عاقلانه و حکیمانه امیرمؤمنان علیه‌السلام..... ۸۵
- برخورد حکیمانه و عاقلانه امیرمؤمنان علیه‌السلام با مجرمان..... ۸۶
- فقدان عقل و حکمت در حکومت پهلوی..... ۸۷
- عقل حکیمانه امیرمؤمنان علیه‌السلام و مکر شیطانی معاویه..... ۸۸
- رفتار برخاسته از عقل حکیمانه مسلم بن عقیل رضی‌الله‌تعالی‌عنه..... ۸۹
- رفتار برخاسته از عقل حکیمانه امیرمؤمنان علیه‌السلام..... ۹۰
- رفتار برخاسته از عقل حکیمانه امامان حسن و حسین علیهم‌السلام..... ۹۳
- درک مسیروحق توسط عقل حکیمانه..... ۹۵
- رفتار برخاسته از عقل حکیمانه اولیای الهی..... ۹۹
- منورسازی عقل با حکمت الهی..... ۱۰۱

- ۱۰۱..... آثار سوء رهاسازی اصول بنیادی شخصیت
- ۱۰۲..... راهکارهای مهار شهوت
- ۱۰۳..... غضب پسندیده
- ۱۰۴..... غضب، بدترین عمل نزد پروردگار
- ۱۰۵..... پناه بردن رسول اکرم ﷺ به پروردگار از غضب
- ۱۰۵..... خودداری امام صادق علیه السلام از غضب
- ۱۰۹..... ۵. ثمرات سه گانه عنصر عقل
- ۱۱۰..... ۱. ابعاد شناخت جهان آفرینش
- ۱۱۰..... معصومان علیهم السلام، ملاک شناخت حقایق جهان آفرینش
- ۱۱۲..... جهان آفرینش، سرای فانی
- ۱۱۳..... آیات الهی در مورد مرگ
- ۱۱۴..... غفلت انسان‌ها از یادآوری مرگ
- ۱۱۵..... جستجوی شتر، در پشت بام پادشاه!
- ۱۱۶..... دنیا مزرعة آخرت
- ۱۱۷..... ادای حقوق دیگران قبل از مرگ
- ۱۱۸..... ۲. خداشناسی و درک معنای «ربّ» توسط عقل
- ۱۱۹..... دریافت‌های توحیدی عقل
- ۱۱۹..... ویژگی‌های موحدان حقیقی
- ۱۲۰..... انبیا و اولیای الهی، بهترین موحدان
- ۱۲۱..... مرجعیت مذهبی، مقامی عظیم
- ۱۲۲..... تأثیر ذکر واقعی انسان موحد بر کائنات
- ۱۲۳..... ۳. مباحث خودشناسی

- دریافت‌های سه‌گانه عقل انسان..... ۱۲۳
- بکارگیری سرمایه‌های عقل، دین، حیا و عمل صالح..... ۱۲۴
- تطهیر قلب انسان با اشک چشمان..... ۱۲۵

عنصر دوم: دین

۶. عنصر دین، محور زندگی انسان..... ۱۲۹
- ضرورت فراگیری احکام و معارف دینی..... ۱۲۹
- مدارای پروردگار در احکام دینی..... ۱۳۰
- عدم وسواس در انجام احکام دینی..... ۱۳۲
- سهولت در احکام دین..... ۱۳۳
- فلسفه بیان احکام دینی..... ۱۳۴
- فرامین آسان پروردگار در عنصر دین..... ۱۳۵
- هشدار درباره بدعت‌های دینی..... ۱۳۶
- سست کردن عنصر دین با بدعت در مجالس دینی..... ۱۳۷
- تجهیز مجالس با علوم و معارف دینی..... ۱۳۷
- توصیه‌ای عالمانه درباره حفظ دین انسان‌ها..... ۱۳۸
- تأکید عنصر دین بر حفظ اعتدال..... ۱۴۰
- تأکید عنصر دین بر حفظ اتحاد مسلمانان..... ۱۴۰
- حزب الله، محور عنصر دین..... ۱۴۲
- ماه رمضان، ماه آشنایی با دین الهی..... ۱۴۳
- اهمیت کنترل زبان از منظر دین..... ۱۴۳
- مذمت شایعه‌افکنی از منظر دین..... ۱۴۴

۷. اکمال عنصر دین با ولایت امیرمؤمنان ۱۴۷.
- لزوم فراگیری معارف نهفته در اسماء و صفات الهی ۱۴۷.
- رسیدن به اوج کمالات، با شناخت اسماء الهی ۱۵۰.
- عدم امکان علم کامل به اسماء الهی ۱۵۲.
- اوج معرفی اسماء و صفات الهی در دعای کمیل ۱۵۳.
- لزوم توجه به معنای «رزاق» ۱۵۵.
۱. روزی‌های مادی ۱۵۶.
۲. روزی‌های معنوی ۱۵۷.
- ضرورت واسطه برای دستیابی به روزی معنوی ۱۵۹.
- اکمال روزی معنوی دین‌داران با ابلاغ ولایت امیرمؤمنان علیه السلام ۱۵۹.
- اکمال عنصر دین در غدیر خم ۱۶۰.
- تجلی عناصر والای شخصیت انسانی در وجود امیرمؤمنان علیه السلام ۱۶۲.
- رضایت‌مندی حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام شرط دین‌داری ۱۶۳.
- رفتار دین‌مدارانه حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام ۱۶۵.
- نمونه‌ای از تجلی عنصر دین در شخصیت امیرمؤمنان علیه السلام ۱۶۶.
- حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام، اسوه دین‌داری و عدالت ۱۶۷.

عناصر سوم: حیا

۸. عنصر حیا پرتوی از انوار الهی در شخصیت انسان ۱۷۱.
- چیستی حیا ۱۷۱.
- حیا از منظر قرآن کریم ۱۷۳.
- نفی حیا از خدا ۱۷۴.

۱۷۷.....	حیای مذموم.....
۱۷۸.....	حیا از منظر روایات.....
۱۷۹.....	روایت اول: آثار کم شدن حیا.....
۱۸۱.....	روایت دوم: حیا نور باطنی.....
۱۸۳.....	روایت سوم: توصیه امام صادق <small>علیه السلام</small> به داشتن حیا.....
۱۸۴.....	روایت چهارم: ارتباط تنگاتنگ حیا و ایمان.....
۱۸۴.....	روایت پنجم: حیا معادل دین.....
۱۸۴.....	سرچشمه حیا.....

عنصر چهارم: عمل صالح

۱۸۹.....	۹. عنصر اعمال صالح (۱).....
۱۸۹.....	اطاعت‌پذیری و اعمال صالح.....
۱۹۰.....	نکات نهفته در قرآن درباره عنصر عمل صالح.....
۱۹۴.....	توجه به والدین از مهمترین اعمال صالح.....
۱۹۶.....	توجه زیاد به شهرت، عامل بطلان اعمال صالح.....
۱۹۷.....	شرک، مایه نابودی اعمال صالح.....
۱۹۷.....	اعمال صالح شیخ فضل‌الله نوری.....
۲۰۰.....	انجام عمل صالح، توفیقی از جانب پروردگار.....
۲۰۲.....	هلاکت اعمال صالح در سایه غرور و تکبر.....
۲۰۳.....	غرور بی‌جا، مایه شقاوت انسان.....
۲۰۵.....	حسد مایه نابودی اعمال صالح.....
۲۰۵.....	استفاده از تمام لحظات عمر برای انجام اعمال صالح.....

- تأثیر اعمال صالح اقوام..... ۲۰۷
۱۰. عنصر اعمال صالح (۲)..... ۲۱۱
- نتیجه بخش بودن عمل متصل به خدا و پیامبر ﷺ..... ۲۱۱
- نقش اعمال صالح در برطرف کردن اندوه مؤمنان..... ۲۱۲
- نقش اعمال صالح در سیمای ملکوتی انسان..... ۲۱۵
- هبط اعمال صالح با گناه..... ۲۱۸
- جبران اعمال ناپسند گذشته با مغفرت الهی..... ۲۱۹
- فرصت ماه رمضان در تصفیة اعمال..... ۲۲۰
- اثر احترام به کهنسالان در تقویت اعمال صالح..... ۲۲۱
- آثار بی احترامی به کهنسالان در تضعیف اعمال صالح..... ۲۲۳
- عفو و گذشت مایة قبولی اعمال صالح..... ۲۲۴
- لزوم عدم یأس از رحمت بیکران الهی..... ۲۲۵
- توکل بی نظیر حلاج به خدا..... ۲۲۶
۱۱. آمیختگی عشق الهی با شخصیت انسان..... ۲۳۱
- ارتباط میان عبادات و لذات مادی..... ۲۳۱
- مذمت وابستگی به خُطام دنیوی..... ۲۳۲
- پرداخت خمس مانع دل بستگی به دنیا..... ۲۳۳
- کسب عناصر شخصیت در سایه حضور در اجتماع..... ۲۳۵
- عشق بازی انسان با پروردگار خویش..... ۲۳۶
- عشق فراوان آیت الله خوانساری به نماز اول وقت..... ۲۳۷
- رابطه عاشقانه میان خالق و مخلوق..... ۲۳۸
- ماه رمضان، ماه عشق بازی با خدا..... ۲۳۹

۲۴۰.....	ملاقات با عاشق دلسوخته.....
۲۴۲.....	راه عشق‌بازی با پروردگار.....
۲۴۳.....	امیدوار بودن مؤمنان به رحمت و عشق الهی.....
۲۴۴.....	جایگاه اشک در شخصیت انسان.....
۲۴۶.....	عشق آتشین الهی مرحوم ملاهادی سبزواری <small>رحمته الله علیه</small>
۲۴۹.....	آثار اکسیر عشق بر اولیای الهی.....
۲۴۹.....	پاداش عشق‌بازی با پروردگار.....
۲۵۳.....	۱۲. تقوا و رضایت الهی، مهمترین ثمرات عناصر شخصیت انسان.....
۲۵۳.....	رضایت پروردگار از افراد برخوردار از گوهرهای شخصیت انسانی.....
۲۵۵.....	پیامبر <small>صلی الله علیه و آله</small> ، مظهر رضایت حق و سرچشمه فیوضات الهی.....
۲۵۷.....	تجلی عناصر شخصیت انسانی در وجود پیامبران.....
۲۵۸.....	انتخاب نام حضرت علی <small>علیه السلام</small> از عرش الهی.....
۲۶۰.....	شکرگزاری پیامبر <small>صلی الله علیه و آله</small> نشانه تقوا و توجه به عناصر شخصیت.....
۲۶۱.....	عجز انسان‌ها از شکرگزاری نعمت‌های الهی.....
۲۶۲.....	تجلی رضایت‌مندی سیدالشهداء <small>علیه السلام</small>
۲۶۴.....	حضرت خدیجه <small>علیها السلام</small> ، تاجر زیرک عناصر شخصیت انسانی.....
۲۶۹.....	کسب رضایت الهی در سایه تجارت با عناصر شخصیت.....
۲۷۱.....	۱۳. غفلت از عناصر شخصیت، موجب گمراهی.....
۲۷۱.....	تاجران سودمند و زیانکار عناصر شخصیت.....
۲۷۳.....	نشانه‌های انسان‌های غافل.....
۲۷۵.....	اطاعت از مفسدان، نشانه دیگر غافلان.....
۲۷۵.....	مسجد محل زدایش غفلت انسان.....

- ۲۷۷.....اطاعت از مؤمنان و صالحان، نشانه عدم غفلت.
- ۲۷۸.....عدم ظرفیت انسان برای رؤیت عالم ملکوت.
- ۲۸۱.....عنایتی ملکوتی از مرحوم قمشه‌ای.
- ۲۸۳.....غرور، مانع رشد انسان.
- ۲۸۵.....حکمت خداوند در کتمان اسرار آفرینش از انسان.
- ۲۸۶.....مشاهدهٔ ملکوت اعمال در عوالم دیگر.
- ۲۸۷.....شیخ حبیب الله گلپایگانی، تاجر عناصر شخصیت.
- ۲۹۱.....تجارت با عناصر شخصیت، تا لحظهٔ مرگ.
- ۲۹۳.....**۱۴ . سود فراوان تجارت با عناصر شخصیت.**
- ۲۹۳.....تجارت با گوهرها و عناصر شخصیت.
- ۲۹۴.....تقوا، بهترین سود تجارت با عناصر شخصیت.
- ۲۹۵.....سود بی‌نهایت متقین.
- ۲۹۶.....سود تجارت با عنصر عقل در واپسین لحظات عمر.
- ۲۹۸.....بهشت، محصول پاکی انسان و تجارت با عناصر شخصیت.
- ۲۹۹.....پادشاه‌های کریمانهٔ خداوند به دارندگان عناصر شخصیت.
- ۳۰۰.....تجلی عناصر شخصیت در وجود ائمه علیهم‌السلام.
- ۳۰۲.....تاجران نمونهٔ عناصر شخصیت انسانی.
- ۳۰۴.....حفظ گوهر و عنصر دین در شرایط طاقت‌فرسا.
- ۳۰۶.....آزادی تجارت با عناصر شخصیت در حکومت اسلامی.
- ۳۰۷.....مبارزهٔ رژیم شاهنشاهی با عنصر دین.
- ۳۰۸.....سود تجارت با سرمایهٔ عقل.
- ۳۰۹.....منفعت فراوان تاجران عناصر شخصیت.

۱۵. بهره‌وری از منافع عناصر شخصیت ۳۱۵
- ظهور منافع تجارت با عناصر شخصیت در دنیا و آخرت ۳۱۵
- ثبت ابدی منافع عناصر شخصیت در پروندهٔ انسان ۳۱۷
- منافع بی‌شمار عنصر اعمال صالح ۳۱۸
- بهره‌وری شیخ طوسی رحمته‌الله از منافع عناصر شخصیت ۳۲۰
- حسادت و تنگ‌نظری، موجب از دست رفتن سرمایه‌ها و عناصر شخصیت ۳۲۴
- غرور و تکبر، آفت شخصیت انسان ۳۲۷
- کم‌خوری و روزه، عامل بهره‌وری بهتر از جسم و روان ۳۲۸
- ضررهای معنوی قطع ارتباط با دیگر انسان‌ها ۳۳۱
- پیامدهای افراط در عناصر عمل صالح و دین ۳۳۲
- وظایف عالمان دینی و والدین در مقابله با تحریفات عنصر دین ۳۳۴
- بهره‌برداری شبلی از منافع عنصر دین ۳۳۵
۱۶. رشد عناصر شخصیت در سایهٔ فرمان‌های پروردگار (۱) ۳۳۷
- فرامین الهی، صراطِ مستقیم پروردگار ۳۳۷
- فرمان اول: پرهیز از شرک ۳۳۸
- پیروی از هوای نفس، از مصادیق شرک ۳۳۹
- اثبات وجود خداوند با برهان نظم ۳۴۱
- فرمان دوم: نیکی به والدین ۳۴۲
- وظایف والدین در مورد ازدواج فرزند ۳۴۳
- وظایف فرزند در قبال والدین ۳۴۵
- کسب منافع دنیوی و اخروی در سایهٔ نیکی به والدین ۳۴۶
- گسترانیدن بال‌های محبت برای والدین ۳۴۸

- ۳۴۹.....دعای خیر فرزند در حق والدین.....
- ۳۵۰.....فرمان سوم: کشتن فرزند ممنوع!.....
- ۳۵۱.....مصادیق جدید کشتن فرزند در دنیای معاصر.....
- ۳۵۳.....تجارت عاشقانه مرحوم برهان.....
- ۳۵۵.....مرحوم برهان و تربیت شاگردانی عالم.....
- ۳۵۶.....دعای کمیل شیخ مرتضی ریزی.....
- ۳۵۹..... ۱۷. رشد عناصر شخصیت در سایه فرمان‌های پروردگار(۲).....
- ۳۵۹.....فرمان چهارم: نزدیک نشدن به اعمال ناپسند.....
- ۳۵۹.....الف) اعمال ناپسند ظاهری.....
- ۳۶۰.....سرقت کاروان شاهزاده قاجار.....
- ۳۶۱.....آثار مخرب نگاه حرام.....
- ۳۶۲.....چادر، بهترین حجاب.....
- ۳۶۴.....راهکارهای عملی دین اسلام برای ریشه‌کنی مفاصل اخلاقی.....
- ۳۶۶.....ب) اعمال ناپسند باطنی.....
- ۳۶۶.....فرمان پنجم: پرهیز از قتل.....
- ۳۶۸.....قصاص قاتل، حق ولی مقتول.....
- ۳۶۹.....گناه نابخشودنی خودکشی و قتل نفس.....
- ۳۷۱.....فرمان ششم: نزدیک نشدن به اموال یتیم.....
- ۳۷۱.....آثار سوء خوردن مال یتیم.....
- ۳۷۳.....فرمان هفتم: رعایت عدالت در ترازو.....
- ۳۷۴.....کم‌فروشی قصاب بی‌انصاف.....
- ۳۷۵.....عادت کردن به نگاه حرام!

- ۳۷۶.....تصمیم راسخ در ترک عادات ناپسند
- ۳۷۶.....فرمان هشتم: گفتار بر اساس عدالت
- ۳۷۷.....خاطره‌ای از شهید بهشتی
- ۳۷۸.....فرمان نهم: پابندی به پیمان‌های خدا
- ۳۷۹.....صراط مستقیم پروردگار
- ۳۸۱.....**۱۸. کسب منافع فراوان عناصر شخصیت با رحمت الهی**
- ۳۸۱.....پاکان، محبوب پروردگار
- ۳۸۳.....روی گردانی از فرامین الهی و عنصر دین
- ۳۸۴.....حریت و آزادگی انسان مؤمن
- ۳۸۵.....غفلت تیمور تاش از عناصر شخصیت
- ۳۸۷.....تلاش گناهکاران برای فساد در زمین و تباهی عنصر دین
- ۳۸۹.....ابوذر غفاری و پاسبانی از عناصر شخصیت
- ۳۹۴.....دوری جستن از پزشکان معنوی
- ۳۹۵.....اعتراف انسان به آلودگی‌های باطنی
- ۳۹۶.....نسخه رحیمانه خداوند برای رفع آلودگی‌های گناه
- ۳۹۷.....امیدواری به رحمت الهی
- ۳۹۸.....رحمت بی‌کران الهی!
- ۴۰۰.....نامیدی از رحمت الهی، آخرین حربۀ شیطان
- ۴۰۲.....هادیان الهی
- ۴۰۲.....وسوسه‌های دائمی شیطان
- ۴۰۴.....ماه رمضان، ماه استغفار و رحمت بی‌کران الهی
- ۴۰۴.....توبه مقبول همسایه ابابصیر

۱۹. منافع بی‌شمار اخلاق نیکو..... ۴۰۹
- اخلاق نیکو، ضامن بقای ایمان..... ۴۰۹
- محبت در برابر دوستان، کینه‌توزی در مقابل دشمنان..... ۴۱۲
- رعایت اصل اخلاقی بخشش در قصاص..... ۴۱۳
- لزوم خوش خلقی و محبت فراوان میان مسلمانان حقیقی..... ۴۱۵
- هدایت فرد مسیحی در سایه اخلاق نیکوی امیرمؤمنان (علیه السلام)..... ۴۱۶
- رسول خاتم (صلی الله علیه و آله)، مظهر اخلاق الهی..... ۴۱۸
۲۰. نفوس پاکیزه تاجران عناصر شخصیت..... ۴۲۳
- بندگان ویژه خدا..... ۴۲۳
- عبور از جهنم و ورود به بهشت..... ۴۲۴
- شرکت در مجالس مذهبی بدون رضایت والدین..... ۴۲۵
- نفس پاک آسیه..... ۴۲۷
- نفس گناه در از بین بردن شامه معنوی و طهارت نفس..... ۴۲۹
- عظمت نفس انسان..... ۴۳۰
- لزوم شناخت دقیق نفس..... ۴۳۲
- آثار مخرب رهاسازی نفس..... ۴۳۳
- رسیدن به مقامات والای نفسانی در جوانی..... ۴۳۳
- انجام واجبات و ترک محرّمات، برنامه دین برای طهارت نفس..... ۴۳۴
- ناتوانی نفس در مشاهده عالم ملکوت..... ۴۳۵
- باز شدن چشم برزخی مرحوم بدیع در اثر نفس پاکیزه..... ۴۳۶
- نفس پاکیزه حضرت ابراهیم (علیه السلام)..... ۴۳۷
- درخت طوبی ثمره نفس پاکیزه..... ۴۳۸

- ارتباط تنگاتنگ نفس با بدن..... ۴۳۹
- پاکیزگی نفس در سایه پیروی از دستورات اهل بیت علیهم السلام..... ۴۴۰
- شقرانی و پرهیز از تبعیت از هوای نفس..... ۴۴۰
- خلاصه سخن..... ۴۴۲

فهرست‌ها

- فهرست آیات..... ۴۴۵
- فهرست روایات..... ۴۵۹
- فهرست انبیا، معصومین و اشخاص..... ۴۶۷
- فهرست اماکن..... ۴۷۷
- فهرست ادیان، مذاهب، قبایل و فرق..... ۴۸۱
- فهرست کتاب‌ها..... ۴۸۳
- فهرست اشعار..... ۴۹۱
- کتاب‌نامه..... ۴۹۵

پیشگفتار مؤسسه دارالعرفان

در جهان پرتلاطم امروز، آیات پرشور الهی و کلام روح‌بخش معصومین علیهم‌السلام و زمزم لایزال معارف شیعه، مرهم جان‌های خسته و سیراب‌کننده تشنگان هدایت و رهایی‌بخش جویندگان از ظلمت‌های نفس است. عالمان دینی و عارفان حقیقی، غواصان این اقیانوس بیکران معرفت‌اند که گوهرهای ناب علوم قرآن و اهل‌بیت علیهم‌السلام را به دست آورده و به مشتاقان حقیقت عرضه می‌نمایند.

در این میان، کرسی منبر و خطابه، رسانه دیرپا و سازنده‌ای است که از دیرباز زمینه ارتباط و انتقال معارف دینی و مکارم اخلاقی را میان عالمان و متعلمان فراهم کرده است و عالمان آگاه و هادیان دلسوز، که عمر خویش را صرف تتبع و تحقیق در آثار علمی شیعه نموده‌اند، عبادالله را به مصداق کریمه **﴿ ادْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ ﴾**، با کلام نغز و لطیف خود به راه سعادت دعوت کرده‌اند.

مجموعه حاضر، که با عنوان «سیری در معارف اسلامی» در مجلدات مختلف و موضوعات متنوع در اختیار خوانندگان محترم قرار می‌گیرد، مجموعه مباحث عالمانه و ارزشمند حضرت آیت‌الله حاج شیخ حسین انصاریان، مدظله‌العالی، است که یکی از عالمان برجسته و میراث‌داران گوهر سخن در زمان خویش می‌باشد و استواری کلام و لطافت بیان نافذشان بر اهل نظر پوشیده نیست. این گنجینه ارزشمند، حاصل نیم قرن مجاهدت‌های علمی و تبلیغی حضرت استاد جهت نشر

و ترویج فرهنگ غنی شیعه بر کرسی بحث و نظر می‌باشد که به منظور پربارتر ساختن محتوای تبلیغ دینی در جامعه و استفاده بیشتر طلاب محترم علوم دینی به زیور طبع آراسته می‌شود. در این مجموعه گرانقدر، تلاش شده است با تکیه بر ویرایشی روشمند و دقیق ساختار هنرمندانه مباحث و سبک استاد در ارائه سخن از بین نرود، تا ضمن نشر فرهنگ انسان‌ساز آل الله ﷺ شیوه منحصر به فرد معظم‌له در تبیین معارف دینی نیز حفظ شده و به مشتاقان ارائه گردد. مجلّدی که اکنون تقدیم خوانندگان گرامی می‌شود دوازدهمین اثر از این مجموعه سترگ و دربردارنده بیست گفتار در باب «عناصر شخصیت انسان» می‌باشد که مربوط به سخنرانی‌های حضرت استاد در ماه مبارک رمضان سال ۱۳۶۷ در مسجد حضرت امیرالمؤمنین (علیه السلام) تهران است. این مکتوب علاوه بر دربرداشتن متن سخنرانی - که لاجرم سبک و سیاق متن را نیز گفتاری می‌سازد - از فواید زیر خالی نیست:

- عنوان‌بندی مناسب و تفکیک مطالب و موضوعات.
- استخراج مصادر آیات و روایات و ارائه مطالب متنوع دیگر در پی نوشت.
- ذکر نام مستقل برای هر بحث (در انتخاب نام هر مجلد و نیز هر گفتار، غلبه موضوع مدنظر بوده است، نه انطباق کامل موضوع و محتوا)
- مجموعه متنوع فهرست‌ها و ...

در پایان از همه عزیزانی که در به ثمر رسیدن این اثر زحمات فراوانی را متقبل شده‌اند، به‌ویژه جناب حجت‌الاسلام والمسلمین بطحائی معاونت پژوهش و نیز ویراستار محترم این اثر جناب آقای رضا فلاح و نیز ناظر محترم پژوهش جناب حجت‌الاسلام والمسلمین احمد معصومی جویباری کمال تشکر را داریم و امیدواریم این اثر مورد رضایت حضرت حق و اهل‌بیت عصمت و طهارت (علیهم السلام) و مقبول نظر مبلغان دینی قرار گیرد.

پیشگفتار مؤلف

باسمه تعالی

«الْحَمْدُ لِلَّهِ وَالصَّلَاةُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ وَعَلَى آلِهِ آلِ اللَّهِ»

پایه گذار منبر و جلسات سخنرانی برای رشد و هدایت جامعه، وجود مبارک پیامبر اسلام ﷺ بود. ارزش تبلیغ دین از طریق منبر و جلسات تا جایی بود که رسول اکرم ﷺ تا روز پایان عمرشان با کمال اخلاص، به بیان معارف دین پرداختند و در این راه زحمات سنگینی را متحمل شدند. پس از پیامبر، وجود مقدس امیرمؤمنان ﷺ ادای این تکلیف الهی را به عهده گرفتند که بخشی از سخنرانی‌های آن حضرت در کتاب بی نظیر نهج البلاغه موجود است.

امامان معصوم، به ویژه حضرت امام باقر ﷺ و حضرت امام صادق ﷺ نیز تا جایی که فرصت در اختیارشان قرار گرفت و مزاحمتی از جانب حکمرانان بنی امیه و بنی عباس برایشان پیش نیامد، این مهم را به صورت بیان معارف الهی و رشته‌های مختلف علوم به صورتی که حجت تا قیامت بر همگان تمام باشد به عهده گرفتند و دیگران را - که مورد اعتمادشان در علم و عمل بودند - به این مسئله تشویق کردند.

عالمان مخلص و با عمل شیعه برای حفظ دین خدا و تبلیغ معارف الهیه بر اساس قرآن و فرهنگ اهل بیت ﷺ قرن به قرن تا به امروز که سال ۱۳۹۳ هجری شمسی است

این جایگاه عظیم را حفظ کردند؛ شخصیت‌هایی چون شیخ مفید، شیخ صدوق، شیخ طوسی، علامه محمدباقر مجلسی، شیخ جعفر شوشتری و در قرن معاصر بزرگانی چون آیت‌الله‌العظمی بروجردی، آیت‌الله سید علی نجف‌آبادی، آیت‌الله حاج میرزا علی شیرازی، آیت‌الله حاج میرزا علی هسته‌ای، آیت‌الله حاج میرزا علی فلسفی تنکابنی و ... با داشتن مقام مرجعیت و مقام علمی بسیار بالا در ماه رمضان و محرم و صفر به منبر می‌رفتند و از این طریق دین خود را به قرآن و اهل‌بیت علیهم‌السلام ادا می‌کردند.

این‌جانب حسین انصاریان که سالیانی از عمرم را در شهر مقدس قم، این‌آشیانه اهل‌بیت علیهم‌السلام، نزد بزرگانی از مراجع و اساتید مشغول تحصیل بوده‌ام، بر اساس وظیفه‌ای که احساس می‌کردم رو به‌جانب تبلیغ و تألیف آوردم و در این راه، فقط توفیق حق رفیق راهم بود. درزمینه تبلیغ بیش از دوازده هزار سخنرانی در نزدیک به هفت‌صد موضوع مختلف بر پایه قرآن و روایات اهل‌بیت علیهم‌السلام و تاریخ صحیح و نکاتی از حیات پاکان و اولیای الهی پرداخته‌ام و امیدوارم تا لحظات پایان عمر هم چنان توفیق ادای این وظیفه را از جانب حق داشته باشم.

مؤسسه فرهنگی دارالعرفان، که در شهر قم در جهت نشر معارف قرآنی و فرهنگ اهل‌بیت علیهم‌السلام فعالیت‌های مهمی را در سطح جهانی انجام می‌دهد، بنا گذاشت متن این سخنرانی‌ها را به‌صورت مکتوب درآورد تا در اختیار طلاب حوزه‌ها و دانشجویان و مردم علاقه‌مند قرار گیرد و این مجموعه - که احتمالاً حدود دویست جلد خواهد شد - در آینده منبعی برای مبلغان شیعه قرار گیرد. من پس از سپاس از حضرت حق لازم می‌دانم به خاطر تحقق این مهم از دو فرزندم و جناب حجت‌الاسلام حاج شیخ محمدجواد صابریان و کلیه عزیزانی که در به ثمر رسیدن این اثر متحمل زحماتی شده‌اند تشکر کنم و از خوانندگان، به‌خصوص مبلغان گرامی، درخواست دعا نمایم.

